

ΚΑΠΟΤΕ... ΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ– Τα πρώτα μας θεάματα

Η πρώτη τηλεόραση που εμφανίστηκε στο χωριό μας στεγάστηκε στο τότε κοινοτικό γραφείο (τη σημερινή έδρα του συλλόγου μας). Άκουσα πως ήταν δώρο της Νομαρχίας επί Χούντας για να διασκεδάζουν αλλά και να ενημερώνονται οι κάτοικοι των ορεινών χωριών για τα έργα των Συνταγματάρχων. Ένα μέσο δηλαδή πολιτικής προπαγάνδας ανάλογο με το ραδιόφωνο της εποχής του Μεταξά. Δε γνωρίζω αν είναι έτσι, πάντως οι πρώτες μου μνήμες ήταν που μαζευόμασταν εκεί να δούμε το "Λούνα Παρκ", τη «Βασίλισσα Αμαλία» ή το «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται». Και τα τρία αυτά έργα άρχισαν να παίζονται στη Μεταπολίτευση. Λίγη ώρα πριν αρχίσει το εκάστοτε σήριαλ η αίθουσα συσκέψεων του γραφείου μετατρεπόταν σε σινεμά. Θεατές ήταν κυρίως οι γυναίκες, γιατί οι άντρες δεν άφηναν εύκολα την πρέφα και τους καθιερωμένους καυγάδες τους στο καφενείο του Αθ. Γεωργίου (Μούρκου). Κάθε μια τους έφερνε και την καρέκλα της και προσπαθούσαν να λάβουν την καλύτερη θέση. Καθώς ο χώρος ήταν ασφυκτικά μικρός («κάνε μαρή πιο μέρα, με πλάκωσες!»), εμείς τα παιδιά παρακολουθούσαμε απ' έξω, απ' το παράθυρο.

Η τηλεόραση αυτή χάλαγε συνέχεια (ωραίο δώρο μας κάνανε!) και οι γυναίκες επιστρατεύανε κάθε τόσο το Γιώργο το Μανούκο να τη φτιάξει, που είχε κάποιες σχετικές γνώσεις ηλεκτρολογίας. Η συσκευή αντικαταστάθηκε από κάποια άλλη που ήταν ακόμη πιο προβληματική. «Έλα Γιωργάκη μ' πάλι χάλασε τούτο το ρημάδι» παρακαλούσαν οι θειάδες με αγωνία μη χαθεί στιγμή από την τηλεοπτική συνέχεια. Και ο Γιώργος πάντα καρτερικός, άρχιζε να σκαλίζει τα σπλάχνα του μυθικού τέρατος σαν επιμελής χειρουργός και μετά ώρες ολόκληρες επιστημονικής ακαρπίας να κατεβάζει θεούς και δαίμονες από τα νεύρα του. Εμείς οι μικρότεροι πλησιάζαμε κρυφά να δούμε τι κάνει και καθώς του αποσπούσαμε την προσοχή γινόμασταν καπνός με το πρώτο «λιβάνισμα». Η πρώτη τηλεόραση είχε φως αλλά δεν είχε ήχο, η δεύτερη είχε

ήχο αλλά δεν είχε φως. Έτσι, μέχρι να επισκευαστεί δουλεύανε και οι δύο ταυτόχρονα. Δεν αργούσε βέβαια να χαλάσει ξανά και να επιστρατευτεί και πάλι ο Γιώργος.

Η συσκευή σε λίγο καιρό μεταφέρθηκε στο «μαγαζί» (το καφενείο του Μούρκου). Αλλά εκεί για τις γυναίκες τα πράγματα δεν ήταν και τόσο εύκολα, τουλάχιστον στην αρχή. Στο καφενείο πήγαιναν τότε μόνο για τα απαραίτητα ψώνια και τους ήταν τρομερά δύσκολο να αποφασίσουν να μοιραστούν μια ολόκληρη ώρα συνωστισμένες με αντρικό πληθυσμό. «Τι την πήγατε μωρέ εκεί, καλά δεν καθόταν στ' αυγά της» διαμαρτύρονταν οι μεγαλύτερες σε ηλικία που ακόμη και το ντουμάνι του καφενείου τις ενοχλούσε ("ουφ, με μπαφιάσατε!"). Όμως η μαγεία της τηλεόρασης ήταν τέτοια που σαν σύγχρονη Κίρκη τις καλούσε κι αυτές άδολες, ανυποψίαστες, αδυνατούσαν να αντισταθούν. Στην αρχή δειλά-δειλά («τράβα μαρή εσύ πρώτα»), μετά με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση («να 'μαστε κι εμείς!») πλησίαζαν και γέμιζαν την αίθουσα. Προσηλωμένες στην υπόθεση ούτε καπνός τις πείραζε τελικά, ούτε η αντρική παρουσία.

Εκείνον τον καιρό, οι πρώτοι που απέκτησαν τηλεόραση ήταν ο Π. Σόλιας (Κομπολός) και ο Κώστας ο Μερμίρης. Συχνά τα βράδια παρακολουθούσαμε τη «Μάχη» απ' το μπροστινό παραθυράκι της κυρα-Μαρίας, γιατί ντρεπόμασταν να μπούμε μέσα. «Ελάτε βρε μέσα» μας έλεγε η ίδια που τόσο αγαπούσε τα παιδιά, αλλά εμείς θέλαμε να κρατήσουμε χαρακτήρα. Όλη τη μέρα εκεί ήμασταν, πήγαινε πολύ να είμαστε και το βράδυ. Όταν το απόγευμα γύριζε η δόλια από τα χωράφια και γύρευε κρεβάτι λίγο να ξαποστάσει, έμπαινε στο δωμάτιο (αυτό το χαμηλό με την κεραμοσκεπή μπροστά στο δρόμο) και μας έβλεπε - όλη τη μαρίδα του χωριού - ξαπλωμένους να παρακολουθούμε το «Κάθε μεσημέρι», τη «Λέσχη μυστηρίου» ή τη "Λάσσυ. Γέλαγε καλοκάγαθα και ανέβαινε στον όροφο να αναπαυθεί. Αλλά και ο μπαρμπα-Κώστας που κουρασμένος γυρνούσε από τη δουλειά, ποτέ δε μας χάλασε τη βολή μας. Το σπίτι τους ήταν πάντα ανοιχτό για όλα τα

παιδιά. Γελούσε μόνο πονηρά και μας πείραζε καλοκάγαθα: «τα γράμματα βλέπω τα φορτώσατε στον κόκορα!».

Στο δωματιάκι εκείνο υπήρχαν δυο κρεβάτια. Αν τύχαινε να παρακολουθεί και ο Αποστόλης ο Χριστόπουλος, έπιανε - ως μεγαλύτερος - το κρεβάτι μόνος του κι εμείς οι υπόλοιποι στριμωχνόμασταν στο άλλο. Εξάιρεση δεν υπήρχε ούτε καν για το Χρήστο το Μερμίρη. Είναι χαρακτηριστική η σκηνή με το Χρήστο να απολαμβάνει ξαπλωμένος το αγαπημένο του σήριαλ και σε λίγο μπαίνοντας ο Απόστολος «σήκω» να διατάζει με άνεση ιδιοκτήτη, ή «σκάστε ν' ακούσουμε» να προστάζει. Δε θα έλεγα ότι φοβόμασταν τους μεγαλύτερους, αλλά υπήρχε ένας κρυφός σεβασμός που μας είχε επιβληθεί μάλλον από τους ίδιους. Ίσως και κάποιος υποσυνείδητος θαυμασμός ως μικρότεροι που ήμασταν, που μας έκανε να τους βλέπαμε σαν κάτι το μεγαλειώδες. Αυτοί ήταν στο γυμνάσιο, που για να μπούμε τότε θα έπρεπε να δώσουμε εξετάσεις!

Το συναρπαστικότερο όμως θέαμα ήταν το σινεμά στο καφενείο. Κάθε καλοκαίρι ερχόταν ένα κινητό συνεργείο κινηματογραφικής προβολής και ο χώρος μετατρέποταν αυτομάτως σε κινηματογραφική αίθουσα. Αυτοσχέδια στασίδια διατάσσονταν παράλληλα σαν κερκίδες και όλο το χωριό μαζευόταν για να λάβει ένα ελάχιστο δείγμα της ζωής της πόλης. Το εισιτήριο ήταν αρχικά 5 δρχ για τα παιδιά και 10 δρχ για τους μεγάλους και τα τελευταία χρόνια λειτουργίας 10 δρχ και 20 δρχ αντίστοιχα. Όταν δεν μπορούσαμε να εξοικονομήσουμε το απαραίτητο ποσό (10 δρχ ήταν 5 σοκολάτες τότε) προσπαθούσαμε να παρακολουθήσουμε από κάποιο σημείο της εξώπορτας, παρόλο που τα τζάμια ήταν καλυμμένα με εφημερίδες. Εκεί πρωτοείδαμε τη «Γκόλφω», το «Για ποιον χτυπά η κουδούνα» και κάποιες πολεμικές ταινίες. Χαρακτηριστική είναι η αντίδραση κάποιου σε μια από αυτές τις προβολές: «Τι πράγματα ειν' αυτά που αφήνουμε και βλέπουν τα παιδιά μας!» φωνάζει κάποια στιγμή καθώς προβαλλόταν μια έντονη για την εποχή ερωτική σκηνή μεταξύ Αστέρως και Θύμιου. Προφανώς αντέδρασε έτσι νιώθοντας το ίδιο άβολα με κάθε πατέρα που έβλεπε εκείνη την ώρα κάτι "ανάρμοστο" για την

εποχή παρέα με τα παιδιά του (ειδικότερα αν υπήρχε και κορίτσι). Αν σιωπούσε θα ήταν σα να αποδεχόταν, σα να συνηγορούσε στα τεκταινόμενα.

Η τηλεόραση δεν άργησε να μπει σε όλα, τα σπίτια και να σταματήσουν γρήγορα αυτές οι ομαδικές θεάσεις. Ο παπαθανάσης (όπως και πολλοί άλλοι) μαγεμένος από το "Ο Χριστός ξανασταυρώνεται" σύντομα αγόρασε μία μόνο και μόνο για να το βλέπει με άνεση. Είχε τόσο εντυπωσιαστεί απ' αυτό, που, συχνά στην κατήχηση της Κυριακής μας τόνιζε ότι «ναι, με τις πράξεις μας, ξανασταυρώνεται ο Χριστός!». Μετά το ψυγείο, η τηλεόραση ήταν η δεύτερη αναγκαία ηλεκτρική συσκευή. Χάθηκε όμως η ομαδικότητα και ο κοινός σκοπός που μέχρι τότε υπήρχε και αρχίσαμε να κλεινόμαστε στα σπίτια μας. Μπορεί στην αρχή να μαζευόμασταν παρέες για να δούμε κάτι που μας ενδιέφερε, αλλά δεν άργησε να έρθει η απομόνωση. Έτσι, όπως κάθε τι παλιό και αθώο, εκείνες οι σκηνές στο κοινοτικό γραφείο ή στο αυτοσχέδιο σινεμά του καφενείου αποπνέουν σήμερα ένα ιδιαίτερο άρωμα νοσταλγίας, οδηγώντας σε μια ονειρική αναπόληση, που, καμία σύγχρονη συσκευή, καμία τεχνολογία δεν μπορεί να αντικαταστήσει.

Συνεχίζεται.....

12-2-2022